Sikkerhetskurs –
FOR NYE SKYTTERE

et klubbhefte fra Norges Skytterforbund

tekst:
Norges Skytterforbund, **2023**
design:
FRAKK Design

VELKOMMEN!

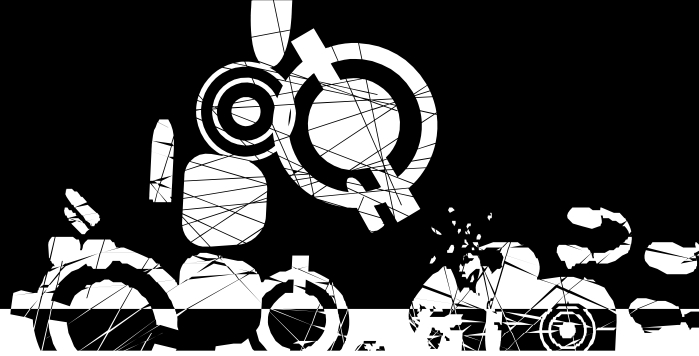

Dette kompendiet er satt sammen av stoff fra mange kilder. Den interesserte nybegynner vil her finne både informasjon som er helt nødvendig for en skytter, og stoff som kan være av interesse som tilleggsinformasjon. Kompendiet er langt fra en komplett lærebok i skyting. Bare det aller mest grunnleggende er tatt med. Det vil derfor under kurset bli behandlet stoff som du ikke vil finne i kompendiet. Du må derfor være forberedt på å gjøre omfattende notater – ja det er faktisk en forutsetning for at du skal ha et tilfredsstillende utbytte av kurset.

Dette kurset har SIKKERHET som en rød tråd, herunder praktisk behandling av våpen. Det blir også noe skytetrening, men hele tiden med SIKKERHET som gjennomgangstema. SIKKERHETSASPEKTET innen skyting og våpenbehandling er likevel så omfattende at det her kun kan bli en kort introduksjon. Det forutsettes at du selv bearbeider dine inntrykk videre
– også når det gjelder SIKKERHET har uttrykket "Øvelse gjør mester" gyldighet. Legg deg allerede nå til sikre vaner i din omgang med våpen og ammunisjon!

Når du har fullført kurset, vil vi anbefale deg å søke medlemskap i en klubb (hvis du ikke allerede er det), og gjerne skaffe deg et luftvåpen for videre trening. Delta regelmessig på klubbens treningskvelder for begynnere. Vi føler oss trygge på at interessen bare vil øke!

Norges Skytterforbund ønsker deg velkommen til kurs, og lykke til!

Beskrivelse av kurset

Målsetting: Gjennom teoretisk og praktisk opplæring lære elevene sikker opptreden på banen, og håndtering av våpen og ammunisjon iht. gjeldende bestemmelser.

Hovedtema: Sikkerhet

Tidsbruk: *3 – 4 timer teori*

- Organisasjonsstruktur: klubb, krets, forbund, NIF, klubbens organer og tillitsvalgte
- Sikker opptreden på skytebane
- Behandling av våpen og ammunisjon
- Sikkerhetsbestemmelser
- Oppbevaring og transport av våpen og ammunisjon
- Våpentyper og ammunisjonstyper – generell orientering
- Skyteprogrammer
- Verneutstyr
- Medlemmers rettigheter og plikter.

8 – 9 timer på skytebanen

- Sikker opptreden på skytebane
- Behandling av våpen og ammunisjon

    - Sikkerhetsbestemmelser
    - Skyteøvelser under ledelse
    - Våpenpuss

Arrangør: Klubb eller krets

Varighet: 12 timer. Fordeles over 2 eller flere perioder med mulighet for selvstudier mellom samlingene (eksempelvis onsdag kveld og påfølgende helg).

Kursledelse: Trener, erfaren tillitsvalgt i klubb eller krets. Ved skyting bør det være maksimum 6 skyttere pr. instruktørassistent.

Kursmateriell: Kurskompendium*, NIFs lov, NSFs lov, Våpenloven, fellesreglementet, teknisk reglement, spesielt klubbmateriell, våpen, ammunisjon, verneutstyr. (Litteraturhenvisninger finnes i instruktørveiledningen. Materiell merket * er obligatorisk for deltakerne.)

Krav: Kurset er obligatorisk for alle som ikke tidligere har fått tilsvarende opplæring.

Eksamen: Kurset avsluttes med en teoretisk prøve. Ved bestått prøve og 100% oppmøte utsteder arrangør kursbevis.

Kurset er generelt. Den praktiske delen arrangeres for hhv. lerdue, pistol, rifle og viltmål.

TIPS

Du vil i løpet av kurset motta mye muntlig informasjon, og du vil få erfaringer som du vil lære av. Bruk derfor dette feltet flittig til notater.

VÅRT LAG ER TILSLUTTET NORGES IDRETTSFORBUND

Dette begynnerkurset arrangeres av en klubb tilsluttet Norges Idrettsforbund (NIF). Som skytterklubb, eller skytegruppe i et idrettslag, er laget dermed også medlem av Norges Skytterforbund. Likeledes er klubben medlem av idrettskretsen og skytterkretsen, samt idrettsrådet i kommunen.

En oversikt over de organisatoriske tilknytningene finner du på side 9.
La oss kort gjengi noen få bestemmelser i NIFs lov:

§ 1–1 Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) er en fellesorganisasjon for idretten i Norge. NIFs ting er norsk idretts høyeste myndighet. NIF er en frivillig, partipolitisk nøytral og uavhengig organisasjon...

Under NIF hører følgende organisasjonsledd: Særforbund, idrettskretser, særkretser/regioner, idrettsråd og idrettslag. Idrettslag og særforbund er NIFs medlemmer. Denne lov gjelder for alle organisasjonsledd og all aktivitet organisert under NIF.

Dette innebærer at du, som medlem av en skytterklubb, har rettigheter og plikter etter NIFs lov. Du har for eksempel rett til medlemskap i et lag tilsluttet NIF på visse betingelser, som fremgår av NIFs lovnorm for idrettslag,

§ 10-4 For at en person skal opptas i idrettslaget må vedkommende:
a) akseptere å overholde idrettslagets og overordnede organisasjonsledds regelverk og vedtak.
b) ha gjort opp eventuelle økonomiske forpliktelser til idrettslaget og andre organisasjons- ledd i NIF.

Medlemskap i idrettslaget er først gyldig fra den dag kontingent er betalt.

Styret i idrettslaget kan i særlige tilfeller nekte en person medlemskap. Før vedtak treffes, skal personen gjøres kjent med bakgrunnen for saken og gis en frist på to uker til å uttale seg. Vedtaket skal være skriftlig og begrunnet samt informere om klageadgang. Vedtaket kan påklages...

Du er også underlagt kapittel 11 i NIFs lov, som omhandler straffebestemmelser:

§ 11–4 Straff etter disse bestemmelser kan ilegges, dersom person eller organisasjonsledd:

a. bryter NIFs eller NIFs organisasjonsledds regler eller vedtak,

b. utøver rettsstridig vold, begår seksuelle overgrep eller seksuell trakassering, eller opptrer uredelig eller uhøvisk,

c. bryter de særlige bestemmelsene om manipulering av idrettskonkurranser i § 11-20-3,

d. begår økonomiske misligheter, betaler, lar betale, tar imot eller inngår avtale om å ta imot godtgjørelse som er i strid med idrettens bestemmelser,

e.

f. gir uriktige eller villedende opplysninger eller forklaringer,

g. arrangerer eller deltar i arrangement eller organisert trening med utelukket eller ekskludert idrettslag eller medlem av idrettslag tilsluttet bryter NIFs eller NIFs organisasjonsledds regler eller vedtak,

h. ikke håndhever eller respekterer straff eller suspensjon gitt i medhold av straffebestemmelsene i kapittel 11 eller dopingbestemmelsene i kapittel 12,

i. nyter alkohol/rusmidler på bane/anlegg eller garderobe for spillere, ledere eller lag, eller serverer alkohol ved arrangementer i regi av NIF eller underordnede ledd der personer under 18 år deltar, eller

j. på annen måte opptrer slik at det klart kan skade idrettsarbeidet eller idrettens anseelse.

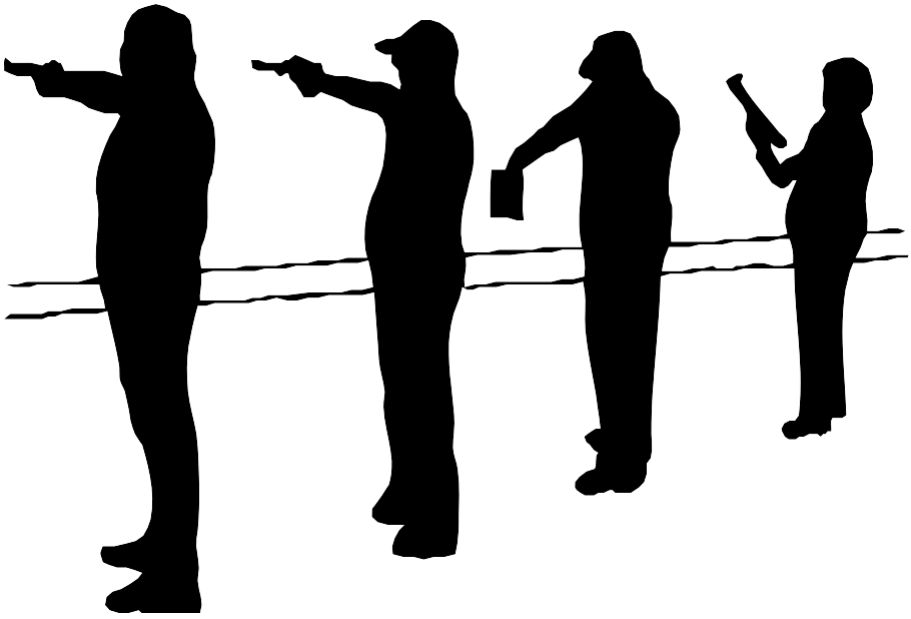

LAGET ER OGSÅ MEDLEM AV NORGES SKYTTERFORBUND

Kort historikk
Organisert skyting i det sivile startet så vidt man kjenner til med Det Bergenske Skydeselskap i 1769, deretter fulgte Kristian Augusts venner i Christiania i 1810. Deretter følger Skydeselskapet Skarpskytten i 1849 som fortsatt eksisterer.

Det første skytterforbundet, ”Centralforeningen for Utbredelse af Legemsøvelser og Vaabenbrug”, ble startet i 1861 og er en forløper for Idrettsforbundet. Centralforeningen var i stor utstrekning ledet av offiserer og sto politisk til høyre (de støttet den svenske kongemakten). Under den store politiske konflikten i 1880-årene, som førte til innføringen av parlamentarismen i Norge, dannet venstresiden organisasjonen ”Folkebevæbningen” i 1881. ”Folkebevæbningen” skulle forsvare det folkevalgte Stortinget og kravet om parlamentarisme. Som kjent vant Stortinget fram i denne saken og parlamentarismen ble innført i 1884. I 1893 slo Stortinget disse to organisasjonene sammen til ”Det frivillige Skyttervesen” (DFS).

Det viste seg snart at DFS ikke så det som sin oppgave å drive med skyting internasjonalt, der det stort sett ble drevet sportskyting som var lerdueøvelser, løpende hjort, miniatyrgevær og pistolskyting, i tillegg til DFS-skyteformer som frigevær og armégevær. I tillegg kom idrettsbevegelsen med en bestemmelse i 1923 som krevde at man måtte være medlem av UIT (nå ISSF) for å kunne delta internasjonalt. Norsk Avdeling av den Internasjonale Skytterunion (NAIS) ble derfor stiftet 5. mai 1923 for å ivareta den formelle internasjonale representasjonsretten. På grunn av politiske motsetninger ble Arbeidernes Idrettsforbund dannet i 1924 og de hadde et Centralutvalg for Skyting som drev med miniatyrgevær. I 1925 ble Norges Sportskytterforbund stiftet og i 1928 ble Norges Miniatyrskytter Forbund stiftet, men det var fortsatt NAIS som hadde den internasjonale representasjonen.

Etter krigen fikk man et samlet Norges Skytterforbund, med alle sportskytterlag og arbeiderskytterlag, som et særforbund i Norges Idrettsforbund. DFS-lagene var ikke med i denne sammenslutningen. Det nye forbundet ble dannet 5. juli 1946. Senere har det kommet til en rekke nye forbund som alle organiserer skyting i diverse former. Disse er Dynamisk Sportskyting Norge, Norges Jeger og Fiskerforbund, Norsk Svartkruttunion, Norsk Metallsilhuettforbund og Scandinavian Western Shooters. I tillegg kommer skiskyting, som først lå under Norges Skiforbund, men som etter hvert er etablert som et eget særforbund.

Norges Skytterforbunds lov begynner slik:

§ 1 Formål

(1) Særforbundets formål er å fremme skyteidretten i Norge, og representere idretten internasjonalt.

(2) Arbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.

§ 2 Organisasjon

(1) Særforbundet er en sammenslutning av alle idrettslag som organiserer skyte-idretten og som er medlemmer av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Særforbundet kan organisere idrettslagene i særkretser/regioner.

(2) Norges Skytterforbund er medlem av NIF og International Shooting Sport Federation (ISSF), European Shooting Confederation (ESC), Nordisk Skytterregion (NSR) og Féderation Internationale de Tir Armes Sportives (F.I.T.A.S.C.) og skal følge deres respektive regelverk og vedtak…..

NSFs høyeste myndighet er Forbundstinget som avholdes hvert annet år.

Forbundsstyret er NSFs utøvende myndighet og skal lede forbundets virksomhet i samsvar med NSFs lov og tingvedtak. Forbundsstyret velges av Forbundstinget. Til daglig administreres forbundets virksomhet av Forbundssekretariatet, som ledes av en generalsekretær.

RENT SÆRFORBUND

I SAMARBEID MED
ANTIDOPING NORGE

Les mer her:

https://www.skyting.no/lover-og-regler/antidoping/

TIPS

Du vil i løpet av kurset motta mye muntlig informa-sjon, og du vil få erfaringer som du vil lære av. Bruk derfor denne siden flittig til notater.

DETTE ER NORGES SKYTTERFORBUND

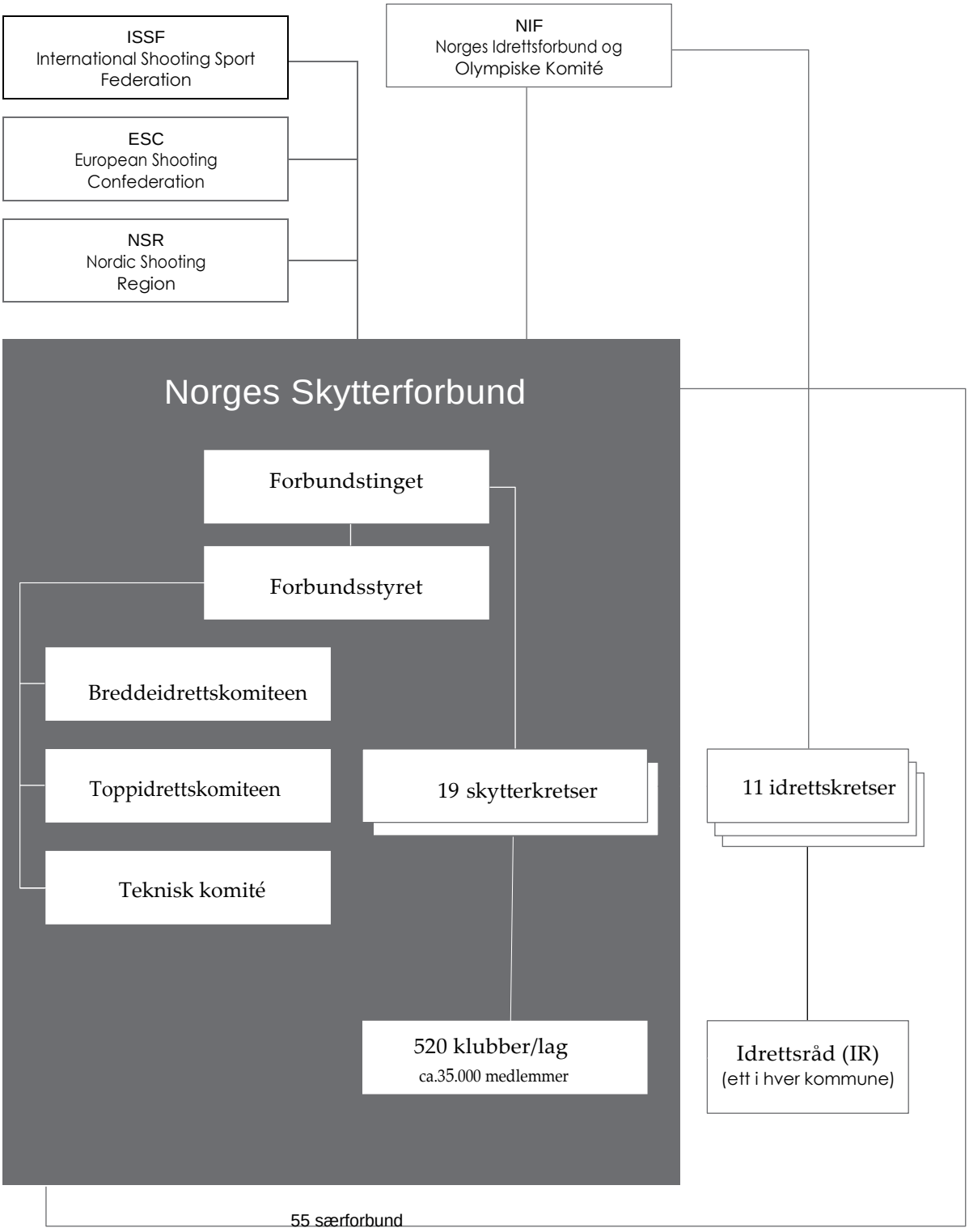

SIKKERHETSREGLENE ER GRUNNLEGGENDE FOR EN SKYTTER

Du plikter å sette deg grundig inn i disse reglene - og følge dem! Fra Norges Skytterforbunds Fellesreglement gjengis i sin helhet kapittel 3.1, Ordens- og sikkerhetsregler.

3.1 ORDENS- OG SIKKERHETSREGLER

3.1.1. ORDENSREGLER

3.1.1.1. Utenom stevner og organisert trening skal banen kun benyttes av medlemmer av bruksberettigede klubber.

3.1.1.2. Det er strengt forbudt å skyte med våpen og ammunisjon som banen ikke er godkjent for, eller som kan være farlig for andres eller egen sikkerhet, eller som er egnet til å skade banens innretninger.

3.1.1.3. Skytingen skal foregå i de stillinger og etter de program og regler som gjelder for vedkommende øvelse. Det er forbudt å skyte mot blikkbokser, flasker m.m.

3.1.1.4. Det skal herske orden og disiplin på standplassen.

3.1.1.5. Røyking og bruk av e-sigaretter er forbudt på og ved standplass når skyting pågår (konkurranse eller trening).

3.1.1.6. Alkohol må ikke nytes på skytebanen. Heller ikke må noen møte til skyting under påvirkning av alkohol eller stoffer med lignende virkning.

3.1.1.7. Personer som overtrer ovenstående ordensregler kan bli bortvist fra banen. I grovere tilfelle vil forholdet bli anmeldt.

3.1.2. SIKKERHETSREGLER

3.1.2.1. Våpen skal alltid behandles som om de er ladd. Ta aldri i et våpen uten straks å undersøke om det er patron i kammer eller magasin. Rett aldri våpenet mot noen. Hold munningen mot bakken.

3.1.2.2. Utstyrskontrollør, standplassleder eller jurymedlem kan ta i en skytters våpen for å kontrollere det, uten hans samtykke, men skytteren skal være tilstede og vite om det.

3.1.2.3. Sikting og klikking er bare tillatt fra standplassen når ingen personer befinner seg foran skytteren, og skytelederen har gitt tillatelse. Det er forbudt å løsne andre skudd innen baneområdet enn de som hører til ordinær konkurranse eller treningsskyting. Er det nødvendig å prøve om et våpen fungerer tilfredsstillende, må prøven utføres etter uttrykkelig tillatelse fra skytelederen.

3.1.2.4. Ladning av våpenet må bare skje på standplassen etter tilsigelse fra skyteleder.

3.1.2.5. Når skyting pågår skal anvisere og annet mannskap holde seg bak standplassen såfremt det ikke finnes skuddsikkert vern de kan benytte.

3.1.2.6. Skytteren er i enhver henseende selv ansvarlig for sitt våpen og forpliktet til å kjenne og overholde sikkerhetsreglene. Skytteren plikter å holde sitt våpen i orden og oppbevare våpen og ammunisjon på en slik måte at det ikke kommer uvedkommende i hende. Hørselsvern skal inngå i skytterens utstyr.

3.1.2.7. Hørselsvern er påbudt ved alle skytearrangementer innen NSF.

3.1.2.8. Hvis det ved et stevne ikke er ordnet med lege som er tilstede, skal arrangøren på forhånd ha undersøkt hvorfra og hvorledes legehjelp hurtigst kan komme tilstede i ulykkestilfeller, og likeledes ha ordnet med transportmiddel for øyeblikkelig bruk. På enhver skytebane skal det finnes førstehjelpsutstyr oppbevart på et lett tilgjengelig sted. Forøvrig henvises til NIFs "Retningslinjer for Lege- og sanitetstjenesten ved idrettsarrangement".

3.1.2.9. Banesjef eller skyteleder har myndighet til å vise bort enhver som opptrer i strid med foranstående sikkerhetsregler, eller som på annen måte viser uforsiktighet på banen.

3.1.2.10. Enhver skytebane bør ha ansvarsforsikring. Alle baner som eies / leies av NSFs klubber og lag har en felles ansvarsforsikring, administrert av NSF.

3.1.2.11. Ordens- og sikkerhetsregler skal være oppslått på skytebanen, sammen med telefonnummer til lege.

3.1.2.12. Klubbmedlemmer som av politiet ikke anses som skikket til å erverve våpen, eller som av sikkerhetsmessige grunner har fått inndratt sine våpen eller tilbakekalt sine våpenkort, kan ikke delta i klubbenes organiserte treninger eller konkurranser.

3.1.3. SIKKERHETSOPPLÆRING

3.1.3.1. NSFs klubber er ansvarlig for at nye medlemmer får nødvendig sikkerhetsopplæring. Opplæringen kan skje med utgangspunkt i forbundets sikkerhetskurs eller med egenutviklet materiell.

Tenk alltid sikkerhet! Der er du som skytter som er den viktigste faktoren for sikkerhet. Andre kan først reagere om du eventuelt gjør noe som strider mot reglene.

INTERNASJONALE SIKKERHETSREGLER

Sikkerhetsreglene i de internasjonale reglementene gjelder også ved stevner i Norge. ISSFs "Tekniske regler for alle skytegrener" § 6.2 omhandler de generelle sikkerhetsreglene. Disse er felles for pistol, rifle og viltmål, mens lerdue også har egne bestemmelser (§ 9.2 i lerduereglene).

Nedenfor følger et utdrag fra reglene:

6.2.1 Generelle sikkerhetsregler

6.2.1.1 ISSFs regler omfatter spesielle sikkerhetskrav som må anvendes i alle ISSF-mesterskap. ISSFs juryer og Organisasjonskomiteer har ansvaret for sikkerheten.

6.2.1.2 Nødvendige og spesielle sikkerhetsregler for skytebaner varierer fra land til land, så ytterligere sikkerhetsregler kan fastsettes av organisasjonskomiteen. Juryer, banefunksjonærer, ledere og skyttere skal informeres om spesielle sikkerhetsbestemmelser i konkurranseprogrammet.

6.2.1.3 Skytternes, banefunksjonærenes og tilskuernes sikkerhet krever kontinuerlig og omhyggelig overvåkning av våpenhåndtering. Det er banepersonellets oppgave å ivareta våpensikkerheten, og skyttere og laglederes plikt å følge alle regler som omhandler våpensikkerhet og våpenhåndtering.

6.2.1.4 ISSF kan nekte en skytter deltakelse i en konkurranse dersom det foreligger beviselig informasjon fra kompetent myndighet om at han representerer en alvorlig trussel mot sikkerheten til andre som befinner seg på en skytebane.

6.2.1.5 Av hensyn til sikkerheten kan et jurymedlem eller en standplassleder når som helst stoppe skytingen. Skyttere og lagledere skal øyeblikkelig gjøre standplassledere eller jurymedlemmer oppmerksom på enhver situasjon som kan være farlig.

6.2.1.6 En utstyrskontrollør, standplassleder eller jurymedlem kan berøre en skytters utstyr (våpenet inkludert) for å kontrollere det, uten hans samtykke, men skytteren skal være til stede og vite om det. Det skal imidlertid gripes inn øyeblikkelig når det gjelder forhold som involverer sikkerhet.

6.2.2 Regler for håndtering av våpen

6.2.2.1 Av sikkerhetshensyn skal alle våpen til enhver tid behandles med største forsiktighet. Våpen må ikke fjernes fra standplass under trening eller konkurranse, med mindre en standplassfunksjonær har gitt tillatelse til det.

6.2.2.2 Sikkerhetsflagg, laget av et fluoriserende oransje eller liknende materiale med sterke farger,skal alltid settes i rifler, pistoler og halvautomatiske hagler, bortsett fra når fjerning av sikkerhetsflagg tillates i samsvar med disse reglene. For å bevise at luftvåpen ikke er ladd må sikkerhetsflagg (sikkerhetssnorer) være så lange at de rekker gjennom hele løpets lengde. Sikkerhetsflagg for alle andre våpen skal ha en del som settes i kammeret (bakre del av løpet) for å bevise at kammeret er tomt. For å bevise at dobbeltløpede hagler er uladd, skal lademekanismen være åpen (brukket).

a) Sikkerhetsflagg må være satt inn i alle våpen som ikke befinner seg i våpenkofferter eller kasser før skytterne kalles til standplasslinjen, når de forlater standplass, har avsluttet skytingen eller når personell må gå foran standplasslinjen. I finaler skal ikke sikkerhetsflagg fjernes før forberedelses- og prøveskuddstiden starter.

b) Hvis sikkerhetsflagget ikke brukes som forutsatt i regelen, skal et jurymedlem gi skytteren en ADVARSEL med beskjed om å sette sikkerhetsflagget i våpenet; og

c) Stadfester juryen at en skytter nekter å bruke sikkerhetsflagg som forutsatt i regelen, etter å ha fått en advarsel, skal han diskvalifiseres.

6.2.2.3 Når skyttere befinner seg på standplass, skal våpenet alltid peke i sikker retning. Lademekanismen eller kammeret må ikke lukkes før våpenet peker i sikker retning, mot skiveområdet.

6.2.2.4 Når skytingen er fullført eller skytteren setter ned våpenet for å forlate standplass må våpenet være uladd, med mekanismen åpen (sluttstykke og lukkemekanisme) og sikkerhetsflagget satt i. Før skytteren forlater standplass må han forsikre seg om, og standplassleder må bekrefte, at det ikke er patroner eller kuler i kammer, løp eller magasin og at sikkerhetsflagget er satt i.

6.2.2.5 Hvis skytteren pakker ned våpenet i koffert eller kasse, eller fjerner det fra standplass før det er kontrollert av standplassleder, kan han bli diskvalifisert, hvis juryen finner at et vesentlig brudd på sikkerheten er involvert.

6.2.2.6 Når skyting pågår, kan våpenet bare legges ned (ikke holdes) etter at patron(er) og/eller magasinet er tatt ut og mekanismen er åpen. Luftvåpen skal sikres ved at ladearmen eller ladeklaffen åpnes.

6.2.2.7 Når mannskap befinner seg foran standplass, er det ikke tillatt å røre våpen og sikkerhetsflagg skal være satt i. Hvis det er nødvendig for et jurymedlem, standplassleder eller teknisk leder å gå fram foran standplasslinjen under trening, konkurranse eller en finale skal det godkjennes og kontrolleres av banesjefen. Tillates noen å bevege seg foran standplasslinjen, kan det kun skje etter at alle våpen har sikkerhetsflagg isatt.

6.2.2.8 På banen, når våpenet ikke er på standplass, skal det alltid oppbevares i våpenkofferten hvis ikke annet er bestemt av standplassleder.

6.2.4 Ytterligere sikkerhetskrav

6.2.4.1 Med tørravtrekk menes å utløse en spent avtrekksmekanisme på et uladd kruttvåpen, eller å utløse avtrekksmekanismen på et luft- eller gassdrevet våpen som er utstyrt med en innretning som gjør det mulig å betjene avtrekket uten å utløse drivladningen (luft eller gass). Tørravtrekk og sikteøvelser er tillatt, men bare på standplass eller på anvist område i samsvar med disse reglene.

6.2.4.2 Det er skytterens ansvar at luft- eller CO_2-sylindere er innenfor holdbarhetsdatoen. Det kan kontrolleres av utstyrskontrollen.

6.2.5 Hørselsvern

Skyttere, banefunksjonærer og andre personer som oppholder seg i umiddelbar nærhet av 25 m, 50 m, 300 m standplasser og alle lerduebaner, oppfordres innstendig om å bruke øreproppер, øreklokker eller liknende hørselsvern. Det må settes opp plakater om bruk av hørselsvern på lett synlige steder på banen og hørselsvern må være tilgjengelig for alle. I konkurranseområdet (FOP) er det ikke tillatt for skyttere og trenere å bruke hørselsvern som har innebygget noen form for lydforsterkende- eller mottakerutstyr.

Konkurransefunksjonærer kan benytte hørselsvern med lydforsterkende innretninger eller annet kommunikasjonsutstyr i konkurranseområdet (FOP). Hørselshemmede skyttere kan, med juryens tillatelse, bruke lydforsterkende innretninger.

Nasjonalt gjelder: I Norge er hørselsvern påbudt. Hørselsvern med elektronisk lydnivåbegrensning kan benyttes.

6.2.6 Øyebeskyttelse

Alle skyttere anmodes innstendig om å bruke splintsikre skytebriller eller lignende øyebeskyttelse under skyting.

Vi anbefaler at du skaffer deg følgende reglementer:
NSFs Fellesreglement; ISSFs Tekniske regler for alle skytegrener*; ISSFs regler for den aktuelle fagretning (rifle, pistol, viltmål eller lerdue)*, nasjonale pistol- og rifleregler*

* I papirutgavene av den norske oversettelsen av reglene er de tekniske reglene og reglene for de enkelte fagretningene slått sammen. I rifleheftet inngår også de nasjonale reglene, mens de nasjonale pistolreglene delt mellom det internasjonale heftet og et eget regelhefte for feltpistol. Også Nordisk trap-reglene foreligger som et eget hefte.

LOV OM SKYTEVÅPEN OG AMMUNISJON M.V.

Våpenloven, "Lov om våpen, skytevåpen, våpendelar og ammunisjon" av 20. april 2018, samt Justisdepartementets forskrifter om våpen, skytevåpen, våpendeler og ammunisjon av 1. juni 2021, legger rammen for våpeneierskap i Norge. Nedenfor følger et utdrag fra bestemmelsene, for hele teksten i lov og forskrifter, se www.lovdata.no.

Om erverv av våpen:

§ 5 Den som vil erverve eller ha skytevåpen, må ha løyve frå politiet. ....

§ 7 Den som vil erverve eller ha ammunisjon, må enten ha løyve til å ha og bruke skytevåpen som ammunisjonen passar i, eller ha særskilt løyve frå politiet. .....

§ 12 Personar som er medlemmer i godkjent skyttarorganisasjon, og som oppfyller krava til aktivitet og opplæring som er gjevne i medhald av fjerde ledd nr. 1, kan få løyve til å erverve og ha løyvepliktige skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter §§ 5, 6 og 7 til sportsskyting. Løyvet gjeld berre for skytevåpen og våpendelar som kan brukast i skyttarorganisasjonen sine godkjente skyteprogram, og i det talet som vert fastsett i medhald av fjerde ledd nr. 2.

.....

Kongen gjev forskrift om:

1. *krav til aktivitet og opplæring for erverv av løyvepliktige skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter §§ 5, 6 og 7, medrekna særskilde krav for erverv av skytevåpen og våpendelar etter tredje ledd,*
2. *talet på løyvepliktige skytevåpen som kan ervervast til sportsskyting,*

.....

I forskriftene er dette nærmere fastsatt slik:

§ 4-6 Politiet kan gje løyve til erverv og innehav av pistolar eller revolverar til sportsskyting til personar som:

1. *har gjennomført tryggingsopplæring arrangert skyttarorganisasjonen,*
2. *i minst seks månader har vore medlem i skyttarorganisasjon som har godkjent skyteprogram for den omsøkte våpentypen, og*
3. *siste seks månader har gjennomført 10 av skyttarorganisasjonen sine organiserte treningar eller konkurransar.*

§ 4-7 Politiet kan gje løyve til erverv og innehav av haglevåpen, halvautomatiske rifler som er godkjent til jakt etter § 4-1, samt rifler med enkeltskot eller manuell omlading til sportsskyting, til personar som:

1. *har gjennomført tryggingsopplæring arrangert av ein godkjent skyttarorganisasjonen,*
2. *er medlem i skyttarorganisasjon som har godkjent skyttarprogram for den omsøkte våpentypen, og*
3. *har gjennomført minst seks organiserte treningar eller konkurransar arrangert av skyttarorganisasjonen.*

§ 4-8 Politiet kan gje løyve til erverv og innehav av eitt komplett skytevåpen, samt våpendelar til desse skytevåpena, for kvart godkjent skyteprogram.

Politiet kan likevel gje løyve til erverv og innehav av inntil to komplette skytevåpen til eit godkjent skyteprogram (reservevåpen) til personar som det siste året:

1. *har gjennomført minst 10 konkurransar i det aktuelle skyteprogrammet, der fem av desse er opne skytestemner, eller*
2. *har teke del i internasjonale meisterskap.*

Om aldersgrenser:

§ 15 Aldersgrensa for å kunne erverve og ha skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon er 18 år. For å kunne erverve og ha pistol og revolver som krev løyve etter § 5 første ledd, eller våpendelar til pistol eller revolver som er løyvepliktige i medhald av § 6 tredje ledd, er aldersgrensa likevel 21 år.

Politiet kan gje personar som har fylt 16 år fritak frå alderskravet for hagler og rifler når verje samtykker til ervervet, og når skytevåpenet eller våpendelen kan oppbevarast av verje eller annan person som oppfyller krava til alder, vandel og personlege eigenskapar etter første ledd og § 16. Politiet kan likevel ikkje gje personar under 18 år løyve til å kjøpe skytevåpen.

Politiet kan gje personar over 18 år fritak frå alderskravet for å kunne erverve og ha pistol, revolver og våpendelar til slike våpen. Eit vedtak om fritak etter første punktum skal gjerast tidsavgrensa for inntil eitt år.

I forskriften er dette nærmere utdypet:

§ 7-1 Politiet kan gje mindreårige over 16 år fritak frå alderskravet for anna erverv enn kjøp og for innehav av haglevåpen, kombinasjonsvåpen eller rifler, samt våpendelar til desse skytevåpena. Politiet kan gje fritak etter første punktum til jaktbruk, sportsskyting eller minneverde etter kapittel 4 og 5. Eit fritak til sportsskyting føreset at den mindreårige i minst seks månader har vore aktiv medlem i godkjent skyttarorganisasjon. Mindreårige under 18 år kan ikkje gjevast løyve til å kjøpe skytevåpen.

Politiet kan berre gje fritak etter første ledd når skytevåpena og løyvepliktige våpendelar kan oppbevarast av ein person som oppfyller krava til alder etter våpenlova § 15 og krava til personlege eigenskapar etter kapittel 7 i denne forskrifta og våpenlova § 16.

§ 7-2 Politiet kan gje personar over 18 år fritak frå alderskravet på 21 år for erverv og innehav av pistol eller revolver, samt våpendelar til desse skytevåpena når vedkomande har:

1. *gjennomført tryggingsopplæring for den aktuelle våpentypen hos den godkjente skyttarorganisasjonen,*
2. *i minst to år vore medlem i skyttarorganisasjon med godkjent skyttarprogram for den aktuelle våpentypen, og*
3. *dei siste to åra gjennomført minst 10 opne stemner med den aktuelle våpentypen hos den godkjente skyttarorganisasjonen.*

I forskriften er det også tatt inn bestemmelser rundt muligheten for å erverve våpen som skal brukes av unge skyttere:

§ 5-1 Politiet kan gje løyve til å erverve og ha skytevåpen og våpendelar til personar som skal oppbevare dei på vegne av nokon som grunna alder ikkje sjølv kan erverve og ha skytevåpen.

Politiet kan gje løyve etter første ledd for rifler, kombinasjonsvåpen eller haglevåpen med enkeltskot eller manuell omlading, halvautomatiske haglevåpen, pistolar og revolverar. Løyvet skal vere avgrensa til våpentypar som lovleg kan brukast til det føremålet som grunngjev ervervet.

.....

Politiet kan berre gje løyve til erverv av pistol eller revolver etter første ledd når den som skal bruke skytevåpenet er mellom 12 og 21 år. Om den som skal bruke skytevåpenet er under 18 år, kan politiet berre gje løyve til erverv av pistol eller revolver i kaliber .22 Long Rifle.

.....

Andre krav ifm. våpenerverv:

§ 16 Politiet kan berre gje løyve til å erverve og ha løyvepliktige skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter §§ 5, 6 eller 7 til personar som oppfyller krav til vandel og edruskap, og som ikkje av andre grunnar er uskikka. Med uskikka etter første punktum meiner ein helsemessige forhold, tilknyting til kriminelle miljø eller andre forhold som påverkar evna til å bruke, eller tilliten til at vedkomande vil bruke gjenstanden i samsvar med vilkår eller føresetnader for løyvet. .....

§ 17 Politiet kan berre gje løyve til å erverve og ha løyvepliktige skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter §§ 5, 6 eller 7 til juridiske personar som oppfyller krav til vandel. Dei fysiske personane i organisasjonen som er ansvarlege for å levere ut, bruke og oppbevare gjenstandane på vegne av organisasjonen, må i tillegg oppfylle krava til alder, vandel og personlege eigenskapar etter §§ 15 og 16.
(Komm, fra NSF: «Juridisk person» er for eksempel en klubb.)

Lån/utlån av våpen:

§ 18 Den som har løyve til å ha løyvepliktige skytevåpen og våpendelar etter §§ 5 eller 6, kan låne tilsvarande gjenstand. Utlånar må tryggje at låntakar har løyve før han låner han ut, og skal gje ei skriftleg fråsegn om utlånet.
.....
Første, andre og tredje ledd gjeld ikkje for kortvarig overlating av skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon under forsvarleg tilsyn av eigar eller løyvehavar eller av nokon som handlar på vegne av eigar eller løyvehavar.

I forskriften er den låneerklæringen som utlåner skal fylle ut, nærmere beskrevet:

§ 6-9 Den som lånar ut løyvepliktige skytevåpen eller våpendelar til andre, skal gje mottakar ein skriftleg fråsegn om utlånet med følgjande innhald:

1. *långjevar og låntakar sine namn og adresser,*
2. *nummer og namn på utferdande mynde på långjevar og låntakar sitt våpenløyve,*
3. *våpentype, kaliber, fabrikkmerke og nummer på dei skytevåpen eller våpendelar som lånast ut,*
4. *kva skytevåpena eller våpendelane skal brukast til, og*
5. *tidsrommet skytevåpena eller våpendelane er låna ut.*

Fråsegna om utlån saman med løyvet til å ha den aktuelle våpentypen gjeld som våpenkort.

Om oppbevaring av våpen:

§ 19 Den som oppbevarer skytevåpen, skal syte for at det er tømt for ammunisjon.

Den som har løyvepliktige skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon etter §§ 5, 6 eller 7, skal oppbevare desse i sin faste bustad, med mindre det er gjort unntak etter 4. ledd nr. 7.

Løyvepliktige skytevåpen, eller nærare bestemte delar til skytevåpenet, skal oppbevarast nedlåste i godkjent tryggingsskap eller i godkjent våpenrom. Ammunisjon skal oppbevarast nedlåst. ....

I forskriften utdypes dette:

§ 6-1 Løyvepliktige skytevåpen skal oppbevarast i godkjent tryggingsskap. Med godkjent tryggingsskap etter dette kapitelet meinast tryggingsskap, som er godkjent av Forsikringsselskapenes Godkjenningsnevnd etter FG-520, SSF 3492, EN 1143, NS 5089, INSTA 610 eller høgare standard. Det er likevel tilstrekkeleg å oppbevare vital våpendel i godkjent tryggingsskap i staden for det komplette skytevåpenet.

Om midlertidig oppbevaring og transport av våpen:

§ 20 Den som har, brukar, mellombels oppbevarer eller transporterer løyvepliktige skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon etter §§ 5, 6 eller 7, skal ha med dokumentasjon på lovleg tilkomst til gjenstandane og skal syne fram dokumentasjonen på førespurnad frå politiet.

Den som mellombels oppbevarer eller transporterer skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon som nemnd i første ledd, skal syte for at gjenstandane er forsvarleg tryggja mot at uvedkomande får tak i dei. Under transport eller mellombels oppbevaring skal gjenstandane vere pakka slik at dei ikkje er synlege eller lett tilgjengelege. Skytevåpen og ammunisjon, som nemnd i første ledd, skal vere åtskilde under transport og mellombels oppbevaring, med mindre skytevåpen og ammunisjon vert oppbevarte i tryggingsskap eller våpenrom etter § 19.

Om politiets ansvar for å føre oppsyn:

§ 30 Politiet skal føre kontroll med at dei som har løyve etter denne lova, framleis oppfyller krava til personlege eigenskapar som er gjevne i eller i medhald av §§ 16 eller 17.

Politiet kan føre kontroll med om andre vilkår eller føresetnader for løyve etter denne lova er oppfylte. Politiet kan som ein del av denne kontrollen krevje å få overlevert kopi av medlemslister frå godkjente skyttar- og våpensamlarorganisasjonar. .....

§ 31 Politiet skal tilbakekalle løyve til å ha løyvepliktige skytevåpen, våpendelar og ammunisjon etter §§ 5, 6 og 7 når vedkomande ikkje lenger oppfyller vilkåra i eller i medhald av §§ 16 eller 17. Politiet kan også tilbakekalle løyve til å ha gjenstandar som er nemnde i første punktum, når vedkomande ikkje lenger har behov for eller annan rimeleg grunn til å ha den løyvepliktige gjenstanden.

På dei vilkåra som følgjer av første ledd første punktum, kan politiet gjere vedtak om at vedkomande ikkje kan erverve eller ha skytevåpen som er unnateke frå løyveplikt etter § 5 tredje ledd, samt våpendelar og ammunisjon til slike skytevåpen. .....

Politidirektoratets rammer for politidistriktenes arbeid med våpensaker

Politidirektoratet (POD) har utarbeidet et rundskriv som utdyper bestemmelsene i Våpenloven m/forskrifter, «Retningslinjer for behandling av saker etter våpenlova» fra desember 2022. I dette rundskrivet oppsummeres og utdypes bestemmelsene i forskriftene. Rundskrivet skal hjelpe de lokale våpenkontorene når våpensaker skal behandles og være med på å sikre at saksbehandlingen i størst mulig grad blir lik over hele landet.

Kjøp av våpen

I forskriftens § 4 settes det krav til hvor mange konkurranser og/eller organiserte treninger en skyttere må ha deltatt i, for å få tillatelse til å erverve våpen, og i rundskrivet forklares det i detalj hvordan en «konkurranse» og «organisert trening» skal defineres. Kravet til aktivitet gjelder både ved førstegangserverv av våpen, og kjøp av våpen generelt.

En våpensøknad skal inneholde:

- Medlemskort fra klubben
- Startkort hentet fra SkytterAdmin
- En attestert aktivitetsoversikt
- Bekreftelse fra klubben på at sikkerhetsopplæring er gjennomført. [1]

[1] Dette gjelder kun ved førstegangserverv av våpen i samme «våpengruppe», de to relevante våpengruppene innenfor Skytterforbundets virksomhet er rifle/hagle og pistol/revolver. Personer som har allerede har våpen i samme kategori som det man søker om, forutsettes å ha tilegnet seg den nødvendige kunnskap og erfaring for trygg bruk og håndtering av skytevåpenet.

Et aktivt medlem i en av Skytterforbundets klubber kan erverve ett våpen for hver av forbundets godkjente program. Som godkjente program regnes alle øvelser det arrangeres mesterskap i.

Oppbevaring av våpen og ammunisjon

Oppbevaring av våpen skal ifølge Våpenloven skje på løyvehavers «faste bustad» (folkeregistrerte adresse). I PODs rundskriv utdypes dette slik:
«Ettersom oppbevaring skal finne sted «i bustaden» legger Politidirektoratet til grunn at oppbevaringen skal finne sted inne i boenheten som våpeneier benytter. Garasjer, uthus, boder, eller andre aksessoriske bygninger eller lagringsrom, faller utenfor. Dette inkluderer boder i tilknytning fellesarealer. Det er tillatt å oppbevare skytevåpen i rom og boder som er innendørs (i boenheten). Garasjer faller utenfor selv om disse er fysisk forankret i boligen/huset.»

Om ammunisjon skriver POD:
«Ammunisjon kan låses inn i skuff, skap, boks, kasse, reol, eller annen egnet låsbar innretning. For ivaretakelse av formålet med nedlåsningen, må gjenstanden være egnet i den forstand at den oppstiller en reell fysisk barriere mot tilgang på ammunisjonen.»

Oppbevaringen av ammunisjon skal finne sted på løyvehavers «faste bosted», se ovenfor. Oppbevaring på ubebodd sted er forbudt.

Om man ønsker å oppbevare våpen et annet sted enn der man er folkeregistrert, må man søke politiet minst 3 uker i forveien. Dette kan gjelde pendler-/studentbosted o.l. I rundskrivet utdypes dette:

«Oppbevaringsstedet må utgjøre en «bustad». Forskriften angir hus, leilighet eller hybel som eksempler, men er ikke uttømmende. Det avgjørende er at oppbevaringsstedet kan sies å utgjøre et sted ment for varig eller permanent opphold. Løyvehaver må selv benytte stedet til varig opphold. Direktoratet legger til grunn at oppbevaringsstedet må ha karakter av å være en permanent bygning eller konstruksjon. Campingvogner, spikertelt, brakker, buer, fangsthytter, fritidsbåter og liknende, har etter direktoratets oppfatning en karakter av å være ment for midlertidig opphold, og faller dermed utenfor.
Hytter og fritidsboliger regnes ikke som «bustad» ved mindre løyvehaver har «varig opphold» der. Vedkommende må ha et fast og regelmessig opphold på adressen i tillegg til at stedet er godkjent for varig opphold (boligformål).
Vanlig bruk av hytte eller fritidsbolig faller utenom og anses ikke som «varig opphold», selv om bruken er hyppig, og/eller lengden på opphold er av noe varighet. Løyvehaver må eie eller leie oppbevaringsstedet.»

Midlertidig oppbevaring og transport

Bestemmelsene om dette i loven og forskriftene regulerer utelukkende midlertidig oppbevaring og transport av skytevåpen. Vi siterer igjen fra PODs rundskriv: «Reglene kan ikke benyttes for oppbevaringssituasjoner som ikke har en åpenbar og umiddelbar karakter av midlertidighet.

Midlertidighet som følge av f.eks. oppussing faller utenfor da skytevåpnene ikke er under transport eller medbragt i forbindelse med bruk.»

Og: «Ved midlertidig oppbevaring skal skytevåpen og ammunisjon være under forsvarlig tilsyn. Med «forsvarlig tilsyn» forstås et krav om at gjenstandene overvåkes eller løyvehaver/låntaker befinner seg i en situasjon hvor en kan oppdage og eventuelt umiddelbart gripe inn ovenfor uvedkommende. Kravet til forsvarlig tilsyn kan ved transport eller medbringelse i anledning bruk fravikes ved at gjenstandene skjules eller dekkes til. Ved oppbevaring i husvære eller motorvogn skal dør, vinduer, luker, og liknende være avlåst.»

Ifm. transport må man unngå å framvise våpenet i full offentlighet, f.eks. fordi man skal fjerne en vital del. Dette kan både virke skremmende for forbipasserende, og den som eier skytevåpenet har samtidig signalisert at det oppbevares skytevåpen i bilen. Det kan øke faren for innbrudd i en bil som forlates.

Om transport skriver POD: «Skytevåpen kan på offentlig sted ikke fraktes i hylster, eller likende som er festet på kroppen for å gi rask tilgang på skytevåpenet. Kravet gjelder både for løyefrie og løyvepliktige skytevåpen. Et pistolhylster i beltet eller i skulderhylster er eksempler på forbudt bæring. En rifle i et futteral som bæres på ryggen vil derimot være lovlig.»

Og: «Kravet innebærer også at skytevåpen ikke skal være lett tilgjengelig under transport i bil og liknende. Ved forflytning i terreng under utøvelsen av jakt anses våpenet som «i bruk» og kan medbringes lett tilgjengelig. Dette gjelder likevel ikke ved transport på offentlig vei.

Den som transporterer skytevåpen må medbringe dokumentasjon på lovlig tilkomst på skytevåpenet, jf. våpenlova § 20 første ledd. For transport av eget skytevåpen, vil våpenkortet være mest nærliggende. For transport av andres skytevåpen, skal f.eks. utlånserklæring medbringes.»

Lån av våpen

Om du skal låne et våpen av en privatperson, skal våpenets eier utstede en erklæring med opplysninger som vist i eksempelet nedenfor. Denne erklæringen, sammen med låntagers våpenløyve, gjelder som midlertidig våpenkort i den aktuelle perioden.

Jeg erklærer med dette at jeg låner ut til Nils Nilsen, Storgt 1, 2300 Hamar min rifle av merke Walther kaliber .22 med nummer 12345. Nils Nilsen har våpenløyve nr. 678910, utstedt av Sør-Vest Politidistrikt. Våpenet skal brukes til trening og deltakelse i Idrettsmesterskapet for Hedmark på Hamar skytebane. Utlånet gjelder perioden 1.-22. juni 2023.

Hans Hansen (sign), Lillegt. 2, 2310 Stange.
Våpenkort nr 54321 utstedt av Sør-Øst Politidistrikt.

Bestemmelsene omkring utlån av våpen vil instruktøren gå nærmere inn på. Bare personer som allerede har våpenkort for revolver/pistol kan få låne denne typen våpen. Det henvises for øvrig til våpenlovens § 18 samt forskriftenes § 6-9.

VÅPENTYPER OG ØVELSESPROGRAM INNEN NSF

Norges Skytterforbunds klubber har aktiviteter i 4 grener, med en rekke forskjellige øvelser med tilhørende våpentyper innenfor hver enkelt gren. De fleste klubbene har sin aktivitet innen kun en eller to av grenene, men i kretsen vil man som regel finne klubber som kan tilby muligheter for både trening og konkurranse i den grenen man er interessert i. Vi gjør oppmerksom på at alle medlemmer av klubber og lag tilsluttet NSF har anledning til å delta i konkurranser innen alle NSFs grener, selv om medlemmets egen klubb ikke har grenen/øvelsen som en del av sin ordinære aktivitet.

VÅPENTYPER	KALIBER	ØVELSESKODE
PISTOLER OG REVOLVERE		
A Luftpistoler	4,5 mm (.177)	3,8
B Finkalibrede	5,6 mm (.22 LR)	1,2,4,5,6,7,8
C Grovkalibrede	7,62 9,65 mm (.30 .38)	1,6,7,8
D Militærkaliber	9 11,56 mm (.355 .455)	1,7
E Magnumkaliber	9,65-12,82(.357-.505)	1
RIFLER		
F Luftrifler	4,5 mm(.177)	3,4
G Finkalibrede	5,6 mm(.22)	1,2,5,7,8
H Grovkalibrede	inntil 8 mm	9,10,11,12
RIFLER FOR VILTMÅLSKYTING		
I Luftrifler	4,5 mm(.177)	5,6
J Finkalibrede	5,6 mm(.22)	3,4
K Grovkalibrede	inntil 8 mm	1,2
HAGLER		
L	12/70 mm/24 g (28 g for sporting, 28,5 g for OL-trap og dobbeltrap)	Skeet, OL-trap, Dobbel-trap, Nordisk trap, FITASC Compak Sporting, FITASC Sporting, Engelsk sporting, Sportrap

PISTOLØVELSER/-VÅPEN INNENFOR NORGES SKYTTERFORBUND

Pistolskyting er den største av fagretningene innen NSF. Det er en rekke forskjellige våpentyper som benyttes til hovedprogrammene (som hver omfatter flere øvelser). Bildet viser en typisk ISSF konkurransepistol som brukes i de fleste øvelsene.

Det er følgende krav til avtrekksvekt og totalvekt:

Luftpistol	0,50 kg	1,50 kg
Silhuettpistol	1.00 kg	1,40 kg
Finpistol	1,00 kg	1,40 kg
Grovpistol	1,00 kg	1,40 kg

1 N FELTPISTOL (SKYTEAVSTAND 5-70 M, FELTFIGURER)

60 skudd på 10 standplasser med varierende antall figurer

» Finfelt	.22 LR	pistol/revolver, ISSF konkurransevåpen
» Grovfelt	.32 -.38	pistol/revolver, ISSF konkurransevåpen
» Militærfelt	.38 -.45	"militær" pistol, ikke anatomisk skjefte
» Revolverfelt	.38 -.45	Revolver

SPESIALFELT (SKYTEAVSTAND 5-70 M, (metallmål min. avstand 10m)

50 skudd på 10 standplasser med varierende antall figurer

» Spesialpistol/ Spesialrevolver	.22 LR-.455	(skal passe i målekasse 185x125x35 lengde/høyde inkl.magasin/ bredde)

MAGNUMFELT (SKYTEAVSTAND 5-200 M, (metallmål min. avstand 15m)

50 skudd på 10 standplasser med varierende antall figurer

» Magnum I	.357 -.40	pistol/revolver
» Magnum II	.41-.505	pistol/revolver

2 OL FRIPISTOL (50M / 25M, PRESISJONSKIVE)

60 skudd dømmes som 6 serier à 10 skudd, skytetid 90 min. (105 min. med pappskiver).

» Fripistol A (50m)	.22 LR	ISSF konkurransevåpen, 50m pistol
» Fripistol B (25m)	.22 LR	Standard ISSF konkurransevåpen, fin

3 OL LUFTPISTOL (10M, LUFTPISTOLSKIVE)

60/40 skudd dømmes som 6/4 serier à 10 skudd, skytetid 75 min./50 min. (90/60 med pappskiver)

» Luftpistol 3A	.177/4,5mm	ISSF konkurransevåpen, luftpistol

LUFTPISTOL FALLFIGUR (10M, 10M LUFTPISTOL FALLFIGUR)

40/30 skudd dømmes som 4/3 serier à 10 skudd, skytetid 10 sek.

» Luftpistol 3B	.177/4,5mm	Luftpistol, 5 skudds magasin

LUFTPISTOL STANDARD (10M, LUFTPISTOLSKIVE)

40/30 skudd dømmes som 4/3 serier à 10 skudd, skytetid 10 sek.

» Luftpistol 3C	.177/4,5mm	Luftpistol, 5 skudds magasin

SPRINTLUFT
30 skudd på 15 min.

» Luftpistol, 3D	.177/4,5mm	ISSF konkurransevåpen, luftpistol

4 OL SILHUETTPISTOL (25M, SILHUETTSKIVE)
60 skudd, 2 halvmatcher à 2 serier 5 skudd på 8 sek, ditto på 6 sekunder og ditto på 4 sekunder

» Silhuettpistol	.22 LR	Standard ISSF konkurransevåpen, fin

5 VM STANDARDPISTOL (25M, PRESISJONSKIVE)
60 skudd, 4 serier 5 skudd på 150 sek, ditto på 20 sekunder og ditto på 10 sekunder

» Standard (OL kv)	.22 lr	Standard ISSF konkurransevåpen, fin

6 VM/OL FIN-/GROVPISTOL (25M, PRESISJON/SILHUETTSKIVE)
60 skudd, 6 serier 5 skudd press på 5 minutter, 6 serier 5 skudd enkeltvis duell på 3 sekunder

» Finpistol	.22 LR	Standard ISSF konkurransevåpen, fin
» Grovpistol	.32 - .38	Standard ISSF konkurransevåpen, grov

7 N HURTIGPISTOL (25M, SILHUETTSKIVE)
60 skudd, 4 serier 5 skudd på 10 sek, samme på 8 sekunder og samme på 6 sekunder

» Hurtigpistol Fin	.22 LR	Standard ISSF konkurransevåpen, fin
» Hurtigpistol Grov	.32 - .38	Standard ISSF konkurransevåpen, grov
» Hurtig militær		Som militærfelt
» Hurtig revolver		Som revolverfelt
» Hurtig spesialpistol		Som spesialfelt
» Hurtig spesialrevolver		Som spesialfelt

8 N NAIS FIN/GROV/LUFT
30 skudd, 2 serier á 5 skudd på 150 sek., 2 á duellserier 5 skudd, 1 serie á 5 skudd på 20 sek., 1 serie á 5 skudd på 10 sek.

» Fin	.22-.32	Pistol/revolver
» Grov	9mm og mer	Pistol/revolver
» Luft	4,5 mm	Luftpistol

PPC Norges Skytterforbund har også PPC (Precision Pistol Competition) 1500 på programmet. PPC oppsto i USA som en konkurranseform tilpasset politiopplæring, og har etter hvert blitt tilpasset sivil skyting. Det skytes vanligvis i åtte forskjellige våpendisipliner, kalt «matcher», med både pistol og revolver. Skytterne skal i hver match innen en gitt tid avfyre fra 6 til 24 skudd i forskjellige stillinger. Avstandene er fra 3, 7, 15, 25 til 50 yard. I Norge kan en PPC 1500-match skytes med alle våpen godkjent for NSFs feltprogram med løpslengde begrenset til 6 tommer.

RIFLEØVELSER/VÅPEN INNENFOR NORGES SKYTTERFORBUND

Våpentypene er som definert nedenfor, og et typisk ISSF konkurransevåpen er vist på figuren (Standard og Luftrifle). Alle øvelser skytes stående, om ikke annet er opplyst.

Finkalibret fririfle	cal .22 LR	maks. vekt 8 kg
Grovkalibret fririfle	cal ≤8 mm	maks. vekt 8 kg
Grovkalibret standardrifle	cal ≤8 mm	maks. vekt 5,5 kg, min avtrekk 1,5kg
Luftrifle	cal 4,5 mm	maks. vekt 5,5 kg

I øvelser for fririfle kan også standardrifle benyttes (se regelverk for spesifikasjoner).

1 **15 M 30 SKUDD**
Standardrifle (se regelverk for spesifikasjoner)

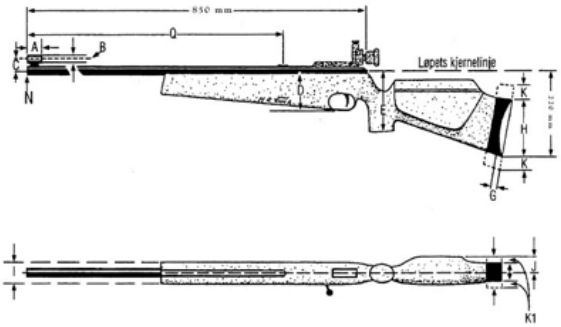

2 **15 M 45 SKUDD**
Finkalibret fririfle

3 **10 M 40 SKUDD**
Luftrifle

4 **10 M 60 SKUDD**
Luftrifle

5 **50 M 60 SKUDD LIGGENDE**
Finkaliber fririfle

6 **50 M 3x20 SKUDD**
Finkaliber fririfle
20 skudd liggende 20 skudd stående 20 skudd knestående

7 **50 M 3x40 SKUDD**
Finkaliber sportsrifle
40 skudd liggende 40 skudd stående 40 skudd knestående

8 **300 M 3x20 SKUDD**
Grovkaliber standardrifle
20 skudd liggende 20 skudd stående 20 skudd knestående

9 **300 M 3x20 SKUDD**
Grovkaliber fririfle
20 skudd liggende 20 skudd stående 20 skudd knestående

10 **300 M 3x40 SKUDD**
Grovkaliber fririfle
40 skudd liggende 40 skudd stående 40 skudd knestående

11 **300 M 40/60 SKUDD LIGGENDE**
Grovkaliber fririfle

Dette er hovedøvelsene for seniorskyttere; i tillegg kommer en del øvelser som kun skytes av ungdommer/rekrutter/veteraner.

VILTMÅLØVELSER/-VÅPEN INNENFOR NORGES SKYTTERFORBUND

Gevær for 50 meter: Maks vekt 5.5 kg, minimum avtrekksvekt 500 g, cal .22 LR
Gevær for 10 meter: Maks vekt 5.5 kg, fri avtrekksvekt, luftrifle 4,5 mm

I viltmål skytes det mot en blink som beveger seg horisontalt mellom 2 skanser i løpet av den tiden som er angitt for de enkelte øvelsene. All skyting foregår med rifle, og det er tillatt med kikkertsikte i alle disipliner. Hjorteskytingen er en nasjonal øvelse som skytes med grovkalibret rifle (.222 – 8 mm).

1 N HJORT 40 SKUDD ENKELTSKUDD
Skyteavstand er 100m, skanseåpning 23m

2 N HJORT 40 SKUDD DOBBELTSKUDD
Skyteavstand er 100m, skanseåpning 23 m

3 VM VILLSVIN 50M 30+30 SKUDD
Skyteavstand 50 m og skanseåpning 10 m. Menn og menn junior skyter 30 langsomme sprang (5 sek) + 30 raske sprang (2,5 sek), kvinner skyter 20+20 skudd.

4 VM VILLSVIN 50M 40 SKUDD MIXED
Skyteavstand 50 m og skanseåpning 10 m. 10 langsomme (5 sek) og 10 hurtige (2,5 sek) sprang fra hver side

5 VM VILTMÅL 10M 30+30 SKUDD
Skyteavstand 10 m og skanseåpning 2m. Menn og menn junior skyter 30 langsomme sprang (5 sek) + 30 raske sprang (2,5 sek), kvinner skyter 20+20 skudd.

6 VM VILTMÅL 10 M 40 SKUDD MIXED
Skyteavstand 10 m og skanseåpning 2m. 10 langsomme (5 sek) og 10 hurtige (2,5 sek) sprang fra hver side

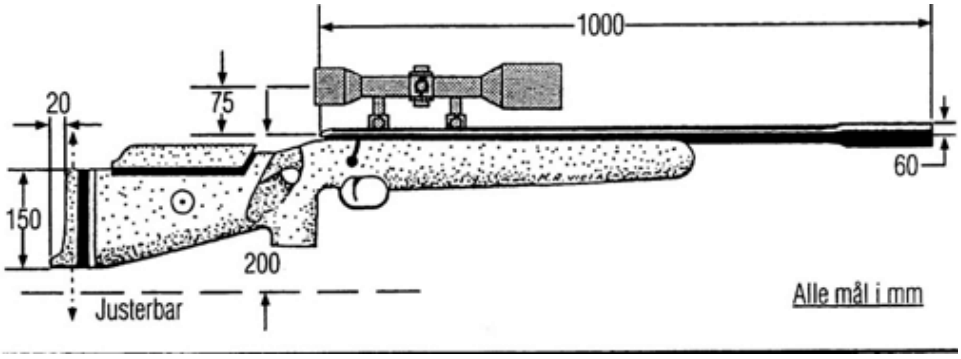

LERDUEØVELSER/-VÅPEN INNENFOR NORGES SKYTTERFORBUND

Alle slags glattborede hagler, inkludert halvautomatiske, kan brukes, forutsatt at kaliberet ikke er større enn 12. Hagler med magasin skal ordnes slik at det bare er mulig å ha ett skudd i magasinet, og slik at man ikke kaster tomhylser som forstyrrer sidemannen. Rekyldemper eller liknende er ikke tillatt til OL-trap og dobbelttrap. I trap-øvelsene kastes lerduene ut fra maskiner plassert i en grav under bakkenivå like foran skytteren. I skeet-øvelsen kastes lerduene i et fast mønster fra et høyt og et lavt tårn på henholdsvis høyre og venstre side for skytteren. Internasjonalt (ISSF) konkurreres det i øvelsene Olympisk Trap, Dobbelt trap og Skeet.

Grenene FITASC Sporting og Compak Sporting organiseres internasjonalt av FITASC (Fédération Internationale de Tir aux Armes Sportives de Chasse). Kastemaskinene er i disse øvelsene plassert rundt om, og man får duer i alle forskjellige avstander og vanskegrader. Banene er forskjellige fra konkurranse til konkurranse. Hovedforskjellen på de to øvelsene er at mens Sporting foregår langs en løype i terrenget, skytes Compak Sporting inne på et opparbeida baneområde. Antall duer i hver konkurranse kan variere fra 50 og opp til 200 (i internasjonale mesterskap).

SKEET
8 standplasser og 6 skyttere pr. lag. Haglen skal være ved hoftekam. Det er 0-3 sek tids-forsinkelse. 2-6 enkle eller doble duer pr standplass. 125 duer totalt i vanlige konkurranser, med 75 duer som en variant. Største kaliber 12/70 24 gram.

OL-TRAP
5 standplasser og 6 skyttere pr. lag. Det er fri skytestilling og 1 due pr standplass og inntil 2 skudd pr. due. 125 duer totalt i vanlige konkurranser, med 75 duer som en variant. Største kaliber 12/70 24 gram.

DOBBELTTRAP
5 standplasser og 6 skyttere pr lag. Det er 2 duer pr standplass og 1 skudd pr due. Det er fri skytestilling. 150 duer totalt i vanlige konkurranser, med 120 duer som en variant. Største kaliber 12/70 24 gram.

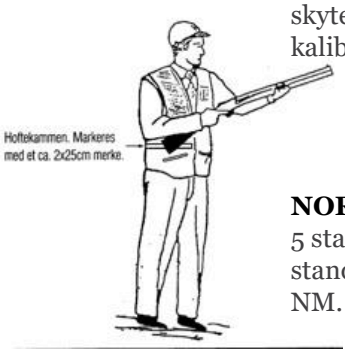

NORDISK TRAP
5 standplasser og 5 skyttere pr lag. Haglen skal være ved hoftekam. Det er 5 duer pr stand-plass og 1 skudd pr due. Totalt er det 100 duer i vanlige konkurranser og 125 duer i NM.

FITASC COMPAK SPORTING
5 standplasser. Serier a 25 duer, som regel 5 duer pr. standplass. Enkle og doubleer, på de enkle duene kan man benytte 2 skudd. 28gram

FITASC SPORTING
En ”layout” består av 3-5 standplasser. 25 duer pr. layout. 6 skyttere pr. lag. Merke for plassering av haglen skal være 25cm fra topp av skulder og ned, kolben skal være under streken i utgangsposisjon. Enkle og doubleer, på de enkle duene kan man benytte 2 skudd. 28gram.

ENGELSK SPORTING
Feltskyting med vanligvis 5-10 poster hvor man skyter doubler, enten på rapport eller simultant. Inntil 6 skyttere pr lag.
Fri utgangsstilling. En konkurranse er normalt på 50-100 duer. 28g tillatt.

SPORTRAP
5 standplasser og 5 skyttere pr lag. 5 kastere plassert på baneområdet. Flere baneområder er mulig for 25-50-75-100 duer konkurranser.
Skytterne skyter 5 skudd pr standplass basert på et 25 duer program som er 1 enkeltdue, 1 repeatdouble og 1 simultandouble. 28 gr tillatt.

SKIVER FOR BANEØVELSENE I PISTOL- OG RIFLESKYTING

Figurene nedenfor viser skivene som benyttes i baneøvelsene i pistol og rifleøvelsene. Merk at bildene er skalert og at de i virkeligheten har svært forskjellig størrelse. Figurene er nummerert på samme måte som i Generelt Teknisk Reglement for å unngå misforståelser.

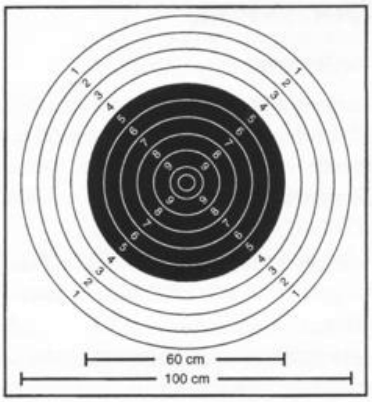

Figur 1. 300m rifleskive

Figur 2. 50m rifleskive

Figur 3. 10m luftrifleskive

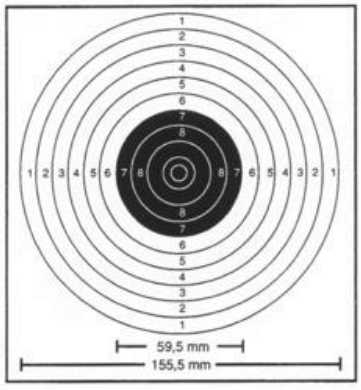

Figur 6. 10m luftpistolskive

Figur 5. 25m og 50m presisjonspistolskive

Figur 4. 25m silhuettpistolskive

SKIVER FOR VILTMÅLØVELSENE

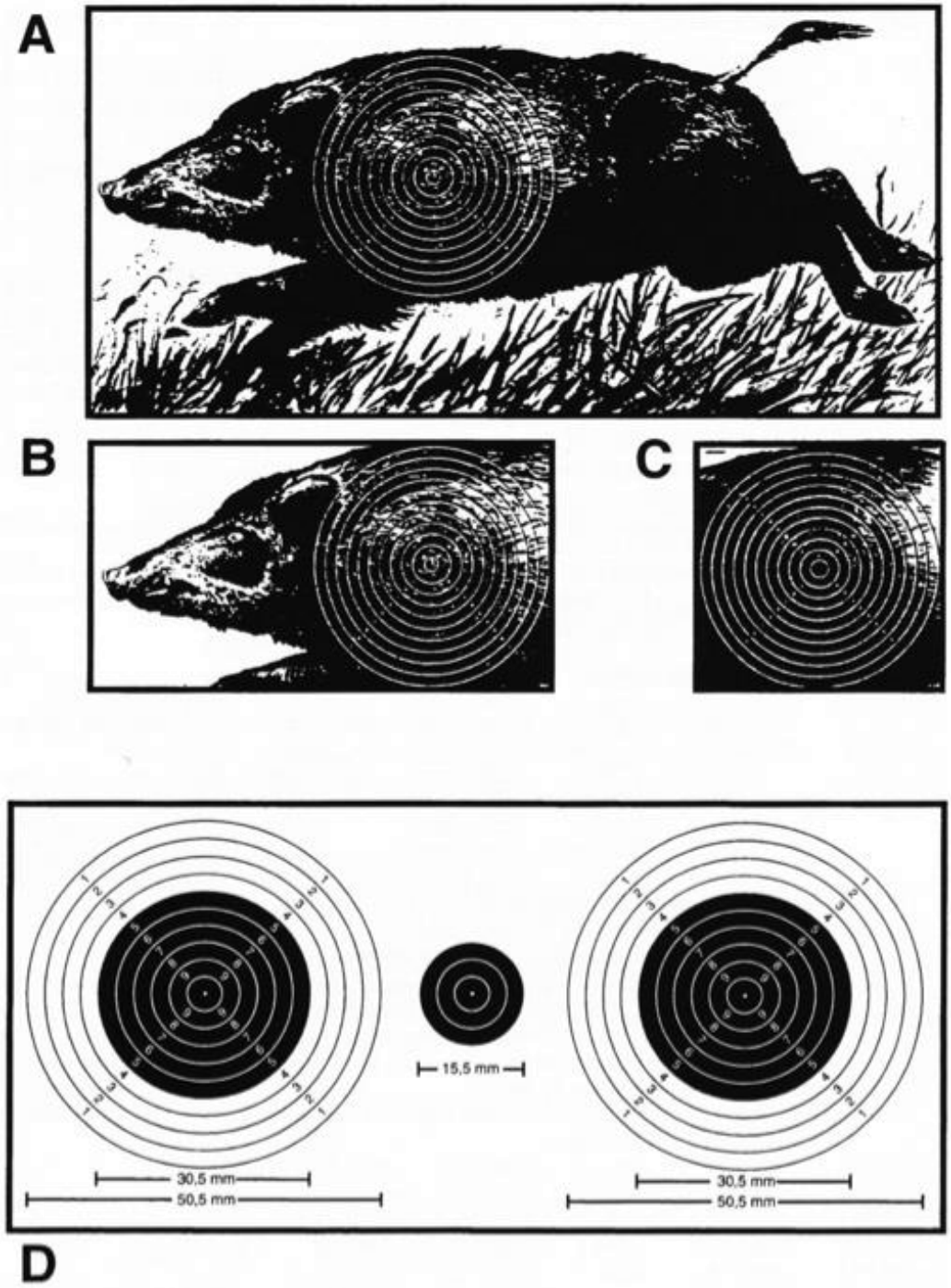

A, B og C er skiver for 50m-øvelsen og viser et løpende villsvin med treffsoner trykt på dyrets bog. Fra sentrum av treffsone 10 til ytterst på villsvinets snute skal det være 500 mm, målt horisontalt.

Figur D viser 10m viltmålskive. Den runde figuren i midten er siktemerke.

VÅPENPUSS OG VÅPENSKJØTSEL

Et våpen som blir godt tatt vare på har en levetid på mange, mange år, gjerne generasjoner. Dårlig vedlikehold kan imidlertid ødelegge det på kort tid. Våpenskjøtsel kan du kun lære deg gjennom praktisk trening - det er i stor grad et holdningsspørsmål. Under kurset vil du få demonstrert våpenpuss og anledning til å prøve selv. Vær aktiv!

Løpende vedlikehold kan på de fleste våpen gjøres uten at det kreves spesialverktøy for demontering. Etter demontering fjernes all fuktighet, kruttslam, kulefett og blybelegg. Der du kommer til med en fille, er dette ofte tilstrekkelig. I løpet må du ofte i tillegg bruke en spesiell børste, som vanligvis følger med våpenet når det er nytt. Vær spesielt oppmerksom på at man må være svært forsiktig ved puss av løpet, især på cal .22. Puss om mulig løpet fra kammer-enden. Det er svært lett å få skader i munningen, og dette vil ødelegge presisjonen.

Vær oppmerksom på at fingeravtrykk på tørt stål lett kan skape rust. Et tynt lag med olje på metallet vil motvirke dette.

Aktuelt pusseutstyr er:

- *Pussestokk, som passer til kaliberet.*
- *Pussefiller/propper, som passer til kaliberet.*
- *Bronse- eller nylonbørste, som passer til kaliberet.*
- *Renseolje, nitrosolvent-olje. NB! Vær oppmerksom på at nitrosolvent er aggressivt og må pusses bort og nøytraliseres med vanlig smøreolje.*
- *Dersom man skyter med mantlet ammunisjon, bør man pusse med en egnet mantelfjerner. Vær oppmerksom at mantelfjerner må fjernes på samme måte som nitrosolvent.*
- *Smøreolje, spesielt hvis våpenet blir stående ubrukt en tid, men det skal være et tynt lag.*

Våpen og ammunisjon bør oppbevares tørt og helst ved normal romtemperatur. Vær også oppmerksom på Våpenlovens krav til oppbevaring av våpen og ammunisjon. Et kostbart våpen fortjener et skikkelig futteral når man skal frakte det. Mange vil ha best bruk for en "koffert" som også egner seg om våpenet må sendes med fly. For pistoler finnes det både enkle "stress"-kofferter og spesiallagde kofferter i tre. Til rifler og hagler finnes både koffertlignende, stive kasser og futteraler i lær, skai eller seilduk.

TIPS

Du vil i løpet av kurset motta mye muntlig informasjon, og du vil få erfaringer som du vil lære av. Bruk derfor denne siden flittig til notater.

OPPTREDEN PÅ SKYTEBANEN

Det er ulike regler for hvordan du forbereder og gjennomfører trenings- og konkurranseskyting på de ulike banene for lerdue-, pistol-, rifle- og viltmål-skyting. Detaljene for den skytingen du har valgt ved å delta på dette kurset får du av instruktøren. Noter dem ned! Noen generelle regler for opptreden på en skytebane finnes likevel:

- *Du skal ha tilstrekkelig kjennskap til sikkerhets- og ordensregler - og du skal følge dem!*
- *Du skal følge skyteleders/standplassleders anvisninger*
- *Du er selv ansvarlig for ditt eget våpen og utstyr.*
- *Vil du ta andres våpen og utstyr nærmere i øyesyn, så skal dette bare skje i forståelse med eieren.*
- *Alkohol/ andre rusmidler og skyting hører aldri sammen.*
- *Rolig og behersket opptreden fremmer sikkerheten - og dine egne resultater.*

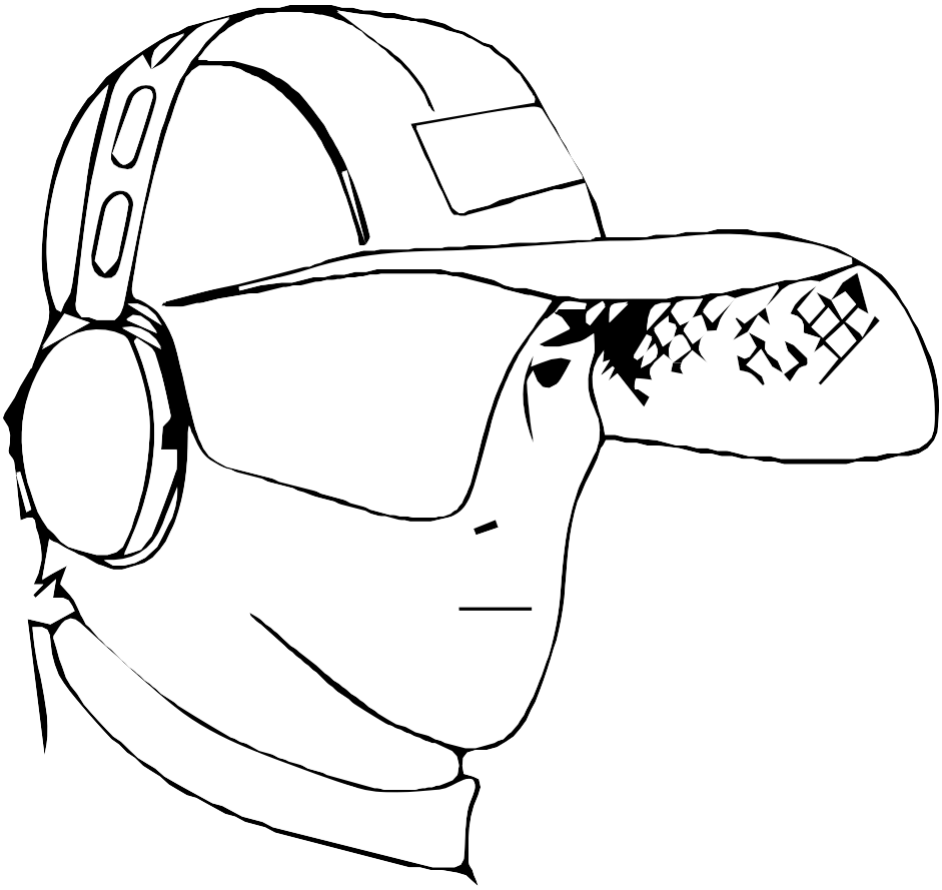

SLIK SIKTER DU

Det er ulike måter å sikte på med de forskjellige våpentyper. Dette får du vite mer om av instruktøren. Hovedprinsippene ser du av nedenstående illustrasjoner.

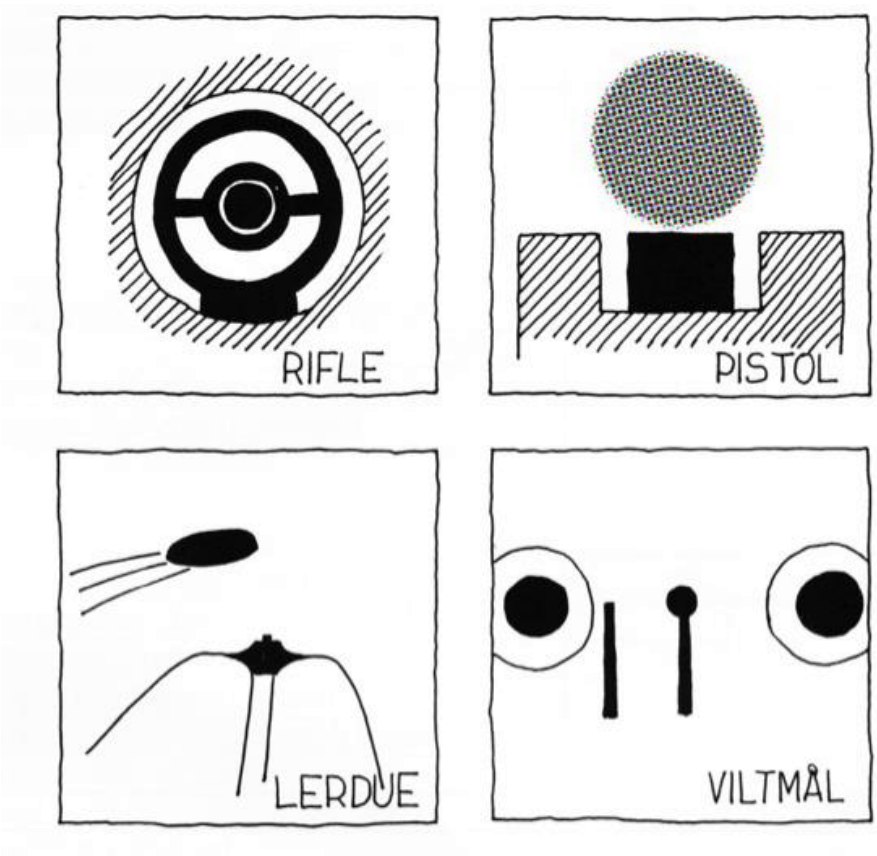

OG SLIK TREKKER DU AV

Skyting kan ikke læres bare ved hjelp av teori. Her er det kun øvelse som gjør mester. Et godt avtrekk må du øve inn. Du får vite av din instruktør hvordan du går fram, og så er det bare å trene og trene. Tørrtrening, som du ikke behøver dra på en skytebane for å få gjort, er nyttig både for en nybegynner og for de erfarne. Ja, faktum er at selv mesterne bruker mye av sin treningstid til tørrtrening.

En eneste regel for et godt avtrekk vil vi ta med her - men den skal du til gjengjeld lære deg og bruke hver gang du avfyrer et presisjonsskudd:

Et presisjonsavtrekk skal tas kontrollert, ved at trykket mot avtrekkeren økes gradvis og langsomt. Selve skuddøyeblikket skal ikke planlegges, skuddet skal komme som et resultat av den kontrollerte trykkøkningen. Avtrekk i hurtigere skyteformer utføres prinsipielt på samme måten.
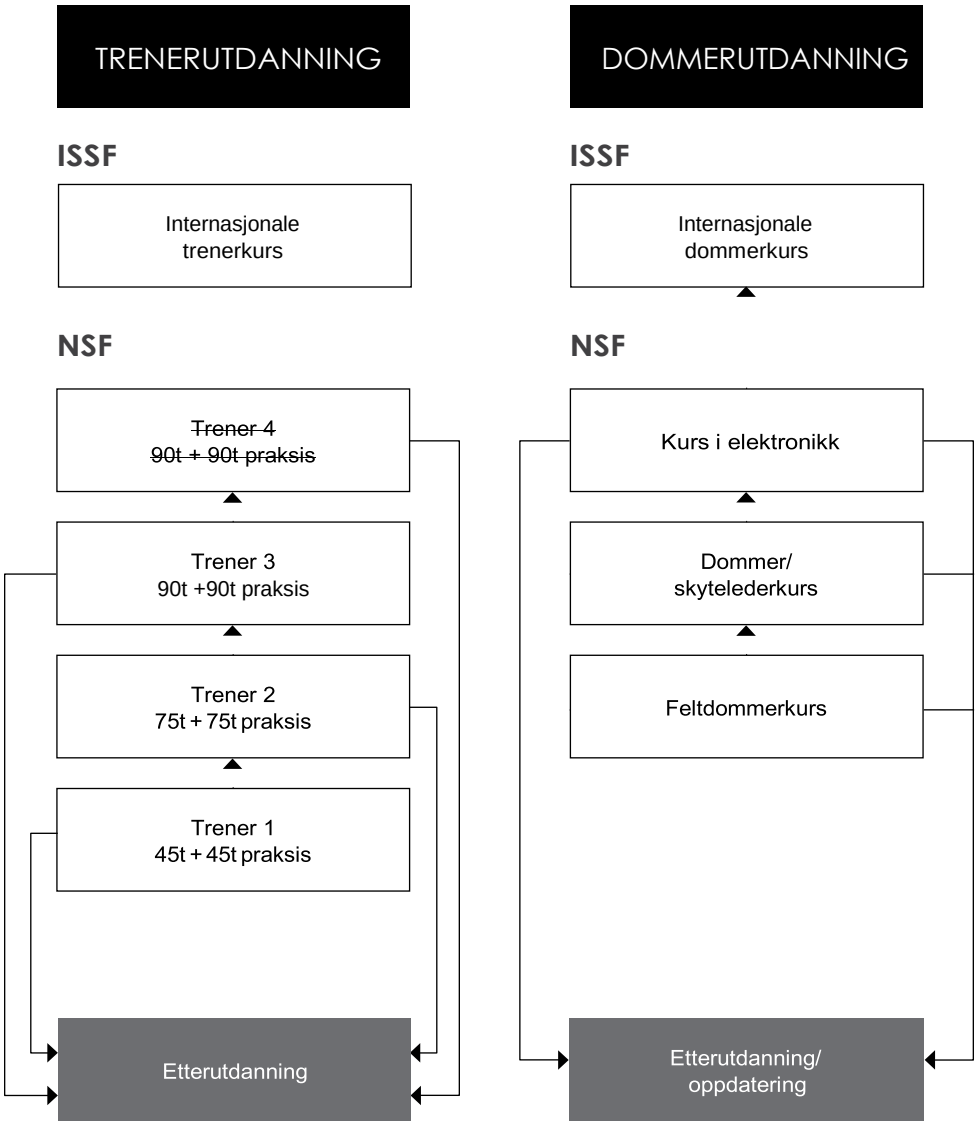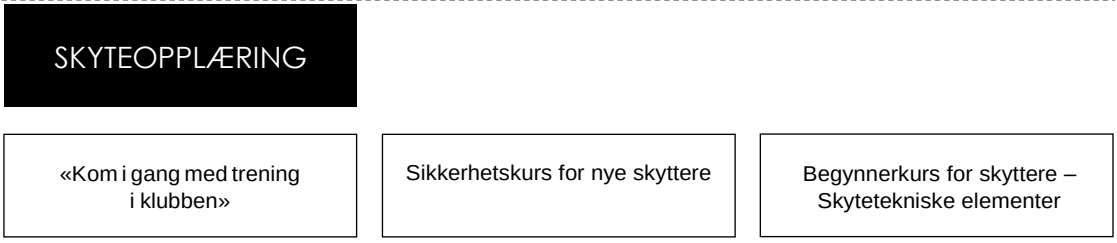
OPPLÆRINGSVIRKSOMHET NSF